

BALAST İŞÇİLERİ SİGORTA NEDİR, SENDİKA NEDİR BİLMEZLER?

"Kurulan Köle Pazarında İnsanlar Tek Tek Değil, Ev Ev Alınıp Satılır"

BİR YANDAN GÜÇ DENKLERİ HAZIRLANIRKEN ÖTE YANDAN ÇAVUŞ FİYATI KACAN ACIKLAYACAK? DİYE BEKLENİR.

Türkiye'yi bir baştan bir başa çevireyen TCDD raylarının muhkem olması için rayları sıkıştıran ve toprak kaymalarını önleyen taşların karılması genelikle Doğanşehir köylüleri yaparlar.

Balast işçileri den-di mi ilk akla gelen Balyan aşiretinin dağ ve oba köylüdür. Sonbahar oldu mu Şatıroba, Güroba, Çömlekoba, Kelhalil, Eskişöy, Çiğlik köylerinde köle pazarları kurulur. Bu pazarlarda insanlar tek tek değil ev ev alınıp satılırlar. Çavuşlar, müteahhitler bu köylerde yaşayan işçilerin işgüçlerini bir yıl önceden ipotek altına alırlar. Balast'a yalnız ev taşları gitmez. Kadın, çocuk ve hayvanları da götürürler. Çünkü çavuş güden hepsini ipotek altına almıştır.

Her yıl bu köylerden 400-500 ev çıkar. Her evden en az üç-dört kişi gider. Yani 1500 kişiden fazla işçi, 500-600 hayvan çıkar. Bahar oldu mu göç başlar taş ocaklarının bulunduğu illere. Bir suskunluk çöker Balyan aşiretinin içine. Herkes bir yandan göç için denklemleri hazırlarken, bir yandan da çavuş fiyatı ne zaman, kaçtan açılacak diye heyecanlı bekler.

HAKKINI ARAYAN İŞÇİYİ MÜTEAHHİT KARINI BURADA BIRAK, GİT PARAMI GETİR DİYE TEHDİT EDER.

Her yıl Devlet Demir Yolları taş ocaklarındaki işletmeleri ihaleye çıkarınca, hemen müteahhitlerin adamları (çavuşlar) ihaleye girecek müteahhitlere "Benim şu kadar evim var. Sen istediğin kadar kirabilirsin." diyerek işin kendilerinde kalmasını sağlarlar. İş 70-80 liradan alırlar. Ama güzden borçlandıkları işçileri yok pahasına çalıştırmak için "Bu yıl taşın metreköpü nü 50-55 liradan aldık" yalanını yayarlar. Taş

kırma işini işçilere 20-25 liradan verirler. Böylelikle işçilerin sırtından bire iki kâr ederler.

Balast işçilerinin % 90'ı sigortanın ne olduğunu bilmezler. Çünkü şimdiye kadar hiç biri sigortalı olmamışlardır. % 10'u sigortalı olarak gösterilirse de kısa bir zaman sonra işlerine son verildiği gerekçeyle sigortadan çıkartılırlar. Müteahhit bu oyunu sürdürmek için namussuzca yollara baş vurur. İşçileri uyutmak için "yağarsak maliye size vergi bağlar, sizleri deftere tabi tutar" diyerek işçilerin sigortalı olma istemlerini hasır altı eder. Böylece işçilerin sigorta primlerini cebine indirerek sömürsünü biraz daha arttırır. İşçilerden daha arayan oldu mu "Karı burada bırak, git paramı getir." tehditleri ile onları susturur.

30 YILDIR ÇALIŞANLAR BİLE SOSYAL GÜVENLİK NEDİR BİLMEZLER.

Balast işçileri Cumhuriyet'ten beri ocaklara gider. Ama işçi sendikal hakları yoktur. Hiç bir sendika onlarla ilgilenmemiştir. İşverenlerin insafına

terkedilmişlerdir. Yasal haklarının hiç birinden yararlanamazlar. 30 yıldır çalışan işçiler bulunmasına rağmen hiç birinin emeklilik hakkı olmamıştır. Emeklilik nedir bilmezler. Çoğu, taş ocaklarının çalışma güvenliği olmadığından iş kazalarında sakat kalır. Hiç bir yasal haktan yararlanamazlar. Çünkü hiç birinin sigortası yoktur. Aralarında birlik sağlayıp gasp edilen haklarını elde etme mücadelelerinde yol göstererek sendikaları yoktur.

İÇECEK SUYU BİLE KADINLAR BİR KAÇ KILOMETRE UZAKTAN HAYVANLARLA GETİRİRLER.

Balast işçilerinin dertleri saymakla bit-

mez. Çalıştıkları taş ocaklarında can güvenliği olmadığı gibi yaşama koşulları da çok güçtür. Gün doğduğundan batana kadar çalışan balast işçilerinin ne normal yemek yeme imkanları ne de yatacak doğru düdüst bir yerleri vardır. Yırtık çadırlarda yatarlar. Çoğu ocakların yakınlarında su bile yoktur. Suyu kadınlar bir kaç kilometre uzaklıktan hayvanlarla getirirler. Tabii o da hamam suyundan fark-sız.

İŞ BİTSE BİLE MÜTEAHHİTE OLAN BORÇ BİTMEZ.

Sonbahar olup işler bittiğinde işçilerin çoğu borçlu dönerler. O zamandan başlıklar gelecek yıl için işgüçlerini satmaya. Çünkü işveren ücretlerini böyle ayarlamış ki, ne borçtan kurtuluyorlar ne de acından ölüyorlar. 5-6 ay kadını çocuklu her türlü sosyal haktan mahrum olarak müteahhite çalışırlar.

SİGORTADAN GİLEN OLDUMU KADINLAR VE ÇOCUKLAR OCAKLARIN DIŞINA GÖNDERİLİRLER.

Balast işçilerinin büyük bir sorunu da sigorta yetkileri ile-dir. Zaman zaman sigortalı olmadıklarını bildirek sigortaya şikayettedirler. Fakat sigortadan gelen işçilere danışma gereğini duymazlar. Doğru müteahhittin yanına giderler. "Senin işçiler sigortalı olmadıkları için şikayette bulunmuşlar. Biz de kontrola geldik." diyerek müteahhitten 10-15 bin lira alıp çekip gidiyorlar. Üstelikte işçileri hak-sız çıkarıyorlar. "Sen burada kadınına da çalıştırıyorsun. Kadının taş ocaklarında çalışması yasaktır. Eğer işveren seni şikayet eder se zararlı çıkarsın." diyerek aldıkları köpek payının karşılığını vermiş oluyorlar. İşçiler bu yüzden sigortadan gelen oldu mu hemencecik kadınlarını ve çocuklarını ocakların dışına gönderirler.

Müteahhit vergi kaçakçılığı yapmak içinde işçilerin sırtından geçiyor. Faturaları (Müş tahsil fişini) işçilere imzalatırken ücret bedelinin yazılacağı yerleri boş bırakıyor. Beyanname verdiği zaman ücretleri bir misli fazla göstererek vergi kaçaklığından da vurgununa vurgun katıyor.

Yıtlı bir faşist şoför diye fabrikaya sokuldu. Patronlar fabrikadaki bu köpeklerle her sene "başarılarına göre" 20 bin, 30 bin, 40 bin lira civarında ödüller dağıtırlar.

H.K.- İşçilerin durumu nedir? Hayat şartları nasıldır? İşçiler: Bildiğiniz yok-sul işçilerdeniz. Çoğumuz kirada oturuyoruz. Aldığımız para boğazımıza yetmez. Sabah işe aksam eve, çocuklarımız aç ve sefil, okula gönderemeyiz, para yoktur, aile hayatımız düzene girmez.

En yüksek maaş 1600, 1700, en düşük maaş ise 800, 900 lira civarındadır. Diğer çevre fabrikalara göre yarı yarıya düşük ücretler. E-ti kasapta, meyvaya manava seyrederiz. Pantolonumuzun yaması kendi kumaşından daha çoktur. Fabrikada kadın ve çocuk işçiler çoktur. Bu patronun işine değerli. Az para verip çok çalıştırıyor. Fabrikada çalışanların % 50

DEVİRCİ SANAT İÇİN EN BÜYÜK KAYNAK HALKIN HAYATIDIR

Ülkemiz sorunlarını, karanlık tan aydınlığa, karamsarlıktan umide, pısrırlıktan ataklığa yönelişi ve aydınlığa engel olan perdeleri ve perde arkasındakilerin kim olduklarını ve de onlara karşı nasıl bir mücadele vereceğimizi içeren ve öfkeli bir biçimde dile getiren şiirdir "halk şiiri". Ancak bu öfkeli bilinçsiz ve körükörüne mi? Asla. Yaşayarak, bilerek, ta derinlerde duyarak, bir yerleri sızlayarak ozanın yiğitçe öfkelenişi ve seslenişidir "halk şiiri".

Devrimci bir halk ozanı yapıt larını vücuda getirirken bu özellikleri bir an olsun gözden çıkarmamalıdır ve yapıtları halk yığınlarına hizmet etmek amacıyla değil, proletaryanın tavırına değil, proletaryanın tavırına sahip olmalıdır. Devrimci bir sanat için en büyük kaynak halkın hayatıdır. Bu kaynak sanat için her zaman bir malzeme hazinesidir. Bu, tabii şekildedeki malzeme, işlenmemiş malzemedir. Ama en canlıdır, en zengindir ve en esastir. Bunun dışında, başka yerlerden kaynaklanan bir sanat sömük kalır ve her zaman ölmeye mahkumdur. Sanat için tükenmez biricik kaynak halkın hayatıdır. Halkın hayatından kaynaklanan bir sanat her zaman parlaklığını muhafaza eder ve bu parlaklık asırlar boyu devam eder. Bundan yüzyıllar önce yaşamış olan ve günümüzde de hala anılan ve sanatları canlılığını ve parlaklığını muhafaza eden PİR SULTAN ABDAL - DADALOĞLU ve KÖR-ÖĞÜL gibi ozanlar gösterilecek en güzel örneklerdir.

Bu ozanların hala günümüzde anılmasının tek sebebi eserlerinin halkın hayatından kaynaklan-mış olmasıdır.

Devrimci bir halk ozanı, halk yığınının tarihi ileri götürmelerine yardım edecek nitelikte eserler vermeye çalışmalıdır. Çağımızda ezilen ve sömürülenlerin safında yer almalıdır.

Devrimci sanatçının mücadelesi devrim mücadelesinin bir parçasıdır. Ülkemizin sorunlarından, yapısından, tarihi gelişiminden kendini sıyırarak. Örneğin şu dönemde ülkemiz ABD emperyalizmine başlandı, gerikalı bir ülkedir. Baş düşman Amerikan emperyalizmidir, ama bunun yanında Sovyet sosyal-emperyalizmi de yurdumuzu sızması ve yayılmaya başlamıştır.

Devrimci bir halk ozanı eserlerinde bu durumu göz önüne almamalıdır. Sadece Amerikan emperyalizmini değil, Sovyet sosyal-emperyalizmini de teşhir etmelidir. Marksizm-Leninizm inancı devrimci bir ozan, Sovyet sosyal-emperyalizmi diye bir şeyin olmadığını söyleyen ve masa başında ahkam kesen laf ebesi sözde sosyalist revizyonistlerin nutuklarına kanamalı ve gerçeği söylemekten kaçınmamalıdır. Yani devrimci bir

halk ozanı halk yığınlarını emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı tam yandıracak, costuracak, içinde yaşadıkları şartları değiştirmek için onları birleşmeye ve mücadeleye etmeye çağırarak eserler yapmalıdır. Ki, yaptığı eser devrimci olsun. Ayrıca bir halk ozanı halkın yarattığı türkülerle ilgilenmelidir. Onların yarattığı türkülerini küçümsemeli ve görmemezlikten gelmemelidir. Çünkü halktan öğrenmeden, halkı eğitmek mümkün değildir.

Öte halkın öğrencisi sonra öğretmeni olabiliriz. Halkı iyi eğitmek için her zaman halktan birşeyler öğrenmeyi kendimize bir görev saymalıyız. Bu öğrenme isteği bizde varolduğu sürece, hem kendimizi, hem de sanatımızı mükemmelleştirmiş oluruz ve böylece halkı daha iyi eğitmiş oluruz.

Halkın içinden tüttür yükselen özlemler beslenen bir sanat her zaman en iyi ve en güzel eğiten bir sanat olur. "Devrimci sanat devrimci davanın bir parçasıdır, dışı çarkı ve vidadır. Diğer daha önemli parçalara kıyasla az önemli, az acil ve ikinci dercede olsa da tüm devrim makinasının pek gerekli bir dişli çarkı ve vidadır. Tüm devrimci davanın bir parçasıdır. Devrimci edebiyat ve sanat olmadan devrimci hareket ilerleyemez ve zafer kazanamaz." Devrimci halk ozanı MAO ZE DUNG'un bu önemli sözlerini göz önüne almalı ve sevkileri atılmalıdır.

Devrimci bir halk ozanı eğer kendisini halka kabul ettirmek istiyorsa halk yığınlarının dilini iyi anlamalı ve onların diliyle konuşmalıdır. Devrimci bir halk ozanı kendi hayatını, işçilerin, köylülerin hayatından koparmalı, onların mücadelesine katılmalı ve onların bir parçası olmalıdır. Büttün burjuva ve küçük burjuva duygularından arınmış proletaryanın yitirdiği kendisini biçimlendirmelidir. Böyle bir değişiklik ve biçimlendirme olmadan hiç bir ozan halk tarafından kabul edilmez.

İşçilere, köylülere yukarıdan bakanlar, onları küçümseyenler halkın ozanı olamazlar, devrimci olamazlar. Böyle olan zatı muhteremler kendileri gibi aynı duyguları taşıyan, masa başında ahkam kesen, sözde sosyalist bir kaç sahte devrimcinin zevklerini tatmin etmekten başka bir işe yaramazlar. Halkın içinde beyazdelik taşıyan ve halka yukarıdan bakan, kendine çok bilmişlik süsü veren, para düşkünlü bebirgan bir ozanın marifeti ne kadar çok olursa olsun halk yığınlarına hiçbir faydası olmadığı gibi çarşılarda da ömürsüz olur. Çünkü para karşılığı yapılan bir sanat halk için olmaz. Böyle yapılan kısa zamanda halk tarafından tecrit edilirler ve edilyorlar.

GELİYORUZ
Biliyoruz farkınızı
Kıracığınızı
Sırtımıza kürcünüzü
Sırtımıza geliyoruz

Kıracığınızı sosyalizmi
Wuracığınızı şu faşizmi
Sömür emperyalizmi
Devirmeye geliyoruz.
Mavzer elde geliyoruz
Siz namu çevirmeyiz
Devrim dilde geliyoruz
Bu düzeni devirmeye.

ALACAGIZ
Korkmayın bu yürek bizim
Maden, kazma, kürek bizim
Tarla, tırgan, orak bizim
Alacagız vereceksin

Çaktur tarlan değirmenin
Babanı kazandı senin
Fabrikan var, o da bizim
Alacagız vereceksin
Versen yine öleceksin

FAŞİST BASKILAR HER GEÇEN GÖN ARTIYOR.

BİR İŞÇİ PATRON TARAFINDAN DOĞULEREK İSTEN ÇIKARILDI.

Ulukışla'da faaliyette bulunan Ersu Fabrikası'nın müdürü işçiler üzerinde faşist baskılarını yoğunlaştırmakta, fabrikada bir sıkı yönetim havası yaratmaktadır. Her gün işçiler tehdit ediyor ve her gün yeni bir provakasyon ile karşı karşıya kalıyorlar. Son olarak fabrikada kadrolu olarak çalışan ve elektrikçilik görevini sürdüren Erişan Baykal adındaki işçi arkadaşımız, Fabrika Müdürü Suat Atasöz tarafından tokatlanarak, fabrikadaki patronun paralı uşakları tarafından, işten atılmıştır. Patron, Baykal'ın işten çıkarıldığını, fabrikada kendi kanunlarına uymayanların akibetinin aynı olacağını söyleyerek işçilere gözdağı vermek istemiştir. Fabrika Müdürü daha önce de bir işçiyi sığara iktığı gerekçeyle işten atmıştı. Fabrikada işçiler ekonomik baskı altında tutulmakta, vizite için iki saat izin alan işçiler geç kaldıkları zaman iki günlük yevmiyelerinden olmaktadır. Ancak bu böyle gitmez, sömür devam etmez. Halkın mutlu günleri; mutlak mücadelemizin, sonunda gelecek gündedir. KAHROLSUN FAŞİZM! YAŞASIN DÜNYA EMEKÇİLERİ!

DEVİRCİ BİR İŞÇİ

MALAZLARDAKİ FAŞİST ZULMÜ YIKALIM

"Malazlar Fabrikası Bir Toplama Kampı; Patronlar Sahip; İşçiler Zincirli Köle"

HALKIN KURTULUŞU İÇİN HALKIN KURTULUŞUNA YAZIYORUZ, SESİMİZİ BÜTÜN DÜNYA DUYSUN

Her Kibrit Yakışta Halkımız Bizi de Hatırlasın

Halkın Kurtuluşu devrimci Malazlar İşçileriyle konuştu. H.K.- Fabrikamız bize anlatır mısınız? İşçiler: Malazlar Fabrikası 1968 yılında kurulmuş, 330 kadar işçisi olan bir kibrit fabrikasıdır. Patronlar; Ahmet, Hayri, Sani Malaz kardeslerle baba Şükrü Malaz'dır. Fabrikamız Ankara asfaltı üzerinde, Güzelyalı'da, Elka Fabrikası karşısındadır. H.K.- Fabrikamızda sendika var mı? İşçiler: Fabrikamızda 7 sendiker, patronların sendikası olan Sisi, faşist Tür-Pek-İş (Marsik'e bağlı) vardır. Bu sen-

dika patronun daha patronudur. Patronların en sadık ve vazgeçilmez dostlarıdır. Ülke çapında ve hatta uluslararası alanda faşist terör sebekesini kurmuşlardır. Fabrikamızın faşist sebekesinin kontrolörü, işçilerin üzerinde zulmün de koruyucusudur. Tür-Pek-İş faşist sendikasının başkanı Misk Başkanı Ömer Faruk Akıncı'dır. Ülkemizdeki en büyük iki yüzölçümü olan büyük bir faşistlerden birisidir bu Ömer Faruk Akıncı. Fabrikamızın bağlı bulunduğu bölgemizin emniyet görevlisi Jandarma Komutanı Fahri Altınbilek'le yakın bir dostluğu vardır

Bu sendika tam yedi senedir bizlere ne zulümler etti, neler yaptı, onu da biz biliriz. Temsilcisi patronlar seçmiştir. Sendika temsilcisi fabrikada ustadır ve faşisttir. Adı Mustafa Yabalı'dır. Yabalı'nın patron köpeği Rifat Küçükarslan'dır. Kadın temsilcisi faşist Naciye hanım diye birisidir.

Bu faşistler her zaman işçilerin genel ve özel durumları hakkında patronlara ve faşist sendikaya raporlar iletirler. İleriye işçilerin araştırır. Fabrikadaki sömürüye, zulme, huzursuzluğa karşı yığınları, diretenleri tespit edip isten atır mayı çalışırlar.

H.K.- Toplu sözleşmeler nasıl yapılır? Size haber verir mi? Şimdiye kadar aldığınız haklar nelerdir?

İşçiler: Toplu sözleşmeler bizim bilmediğimiz zaman ve yerlerde yapılır. Ancak yapıldıktan sonra bize haber verilir. İmzalanan toplu sözleşmeler üç senelikdir. Patronun neler istenecektir, bundan işçiler hiç haberdar edilmez. Sözleşmeler pavyonlarda patronlarla sen dikacılar arasında konuşulur. Patronun evinde imzalanır. Şimdiye kadar hiçbir toplu sözleşmede sosyal hak maddesi konmamıştır. Günde 10 saat 40 dakika, gece vardiyasında ise 9 saat 45 dakika çalışırız. An garyaya ve bedava mesai yaptırılır. Temsilcileri en azgın faşistlerin arasından patron seçer. Sendika, son yapılan toplu sözleşmede ise 3 yıllığına, 7,5 lira gibi güllük bir saat ücreti zammı almıştır.

DAYAK VE TABANCA TEHDİTİ ALTINDA ÇALIŞIYORUZ.

Fabrikada sudan bahanelerle işçilere dayak atılır. Tabanca ile tehdit ediliriz. Tuvalette gidince silahlı muhafız arkadadır. Tuvaletin kapısını ikide bir açar, "hadi ulan çabuk ol" der.

Biz bunları sendikaya anlatlık, anlatılmıyız için de dayak yedik.

Toplu sözleşme gereği bu ay 235 lira zamlı olarak aylığımızı alacakken bu zamman hepsi kesildi. Soruyoruz; "Zamlar nereye gidiyor?" Söylemiyorlar. Ama biz biliyoruz. Faşistlerle zorla yardım kestiriyorlar. Bundan önce de bir kaç kez böyle oldu. Patronlar ay-nen SANCAK TUL FABRİKASI SAHİBİ AP MİLLETVEKİLİ MURAT BAYRAK GİBİ FAŞİSTLERE VE FAŞİST OCAKLARA PARA VE SİLAH YARDIMI YAPTIYORLAR.

Rize Valisi Faşizmi ve Pahallığı Protesto Mitingi ve Yürüyüşünü Yaptırmadı

POLİSLER KAPILI KIRARAK DERNEĞİMİZİ BASTILAR

Emperyalizme ve faşizme karşı mücadele veren devrimci, yurtsever kuruluşlara yapılan baskılar gün geçtikçe artıyor.

Dört ay önce ilçemizde GREV VAR oyununu oynamak istedik. Bir çok engellerle karşı karşıya kalmamıza rağmen, merkez ilkokulunun eğitim salonunda oyunu sergiledik. Halkın büyük bir ilgi göstermesinden korkan RİZE Valisi İlhan Söğzen İlköğretim Müdürü ve Kaymakam Vekilini açığa aldı. Sebep, devrimci bir tiyatrunun oynatılması idi. İki gün sonra aynı salonunda bazı öğretmenler konser düzenleyip kadın, kız oynatarak eğlendiler. Rize Valisi İlhan Söğzen'in bundan hiç haberi olmadı mı? Bunu düzenleyenlerin açığa alınmamasının sebebini halkımız çok iyi anlamıştır.

Oyunun sergilenmesinden on, onbeş gün sonra, derneğimize adına EMEKÇİ HALKIMIZA başlıklı bir bildiri hazırlayarak, faşizmi ve pahallığı protesto mitingi ve yürüyüşü düzenlemek istedik. Basmış olduğumuz iki adet bildiri'yi Kaymakamla ve savcılığa vererek alındı belgesi almak istedik. Pazar Kaymakam Vekili, "ben bu işlerden pek anlamam" diyerek, Valiliğe telefon ederek görüştü. Rize Valisi hazırladığımız bildiriyi okumadan, "ne yürüyüş yapılacağı ne de bildiri dağıtılacağı" diyerek derneğimizin basılmasını emretti. Amacı devrimci arkadaşlarımızı yıldırma idi. Önce derneği aramak istemişler, fakat kapalı olduğundan girememişler. Ertesi gün kapılı kıranak derneği bastılar. Bir çok kitabı, yasağı olduğu gerekçesiyle topladılar. Yürüyüş için hazırlanan pankartları aldılar. Broşürleri götürdüler. Rize Valisinin esas maksadı yürüyüşü engellemektir. Bildirilerde komünizm propaganda yapmak istediği, gerekçesiyle derneğimize bir süre faaliyette men edildi. Aradan üç ay geçmesine rağmen, hala da açılmadı. Rize Valisi İlhan Söğzen sunu iyi bilmedi ki: Devrimci arkadaşlarımız ve halkımıza ne kadar terör ve baskı uygulamaya çalışsın, halkımızı yıldıramayacaktır, devrimcilerin bu baskılara karşı mücadelesi daha da güçlü bir biçimde sürecektir.

RİZE PAZAR'DAN BİR DEVİRCİ